

VOORBLAD RAADSVORSTEL

ONDERWERP

Jaarstukken 2025

BESLISPUNTEN

1. De Jaarstukken 2025 inclusief de daarin opgenomen rechtmatigheidsverantwoording vast te stellen.
2. Het jaarrekeningresultaat over 2025 ad € 26,891 mln. bruto als volgt te bestemmen:
 - a. Een bedrag van € 1,230 miljoen over te hevelen naar 2026 om alsnog in 2026 werkzaamheden uit te voeren, die in 2025 waren geraamd maar niet (volledig) uitgevoerd zijn en een bedrag van € 0,119 miljoen voor activiteiten waarvoor de gemeente in 2025 via de algemene uitkering middelen heeft ontvangen;
 - b. Een bedrag van € 1,330 miljoen te storten in de reserve volkshuisvesting;
 - c. Een bedrag van € 7,0 miljoen te storten in de reserve afval;
 - d. Het restantbedrag van € 17,212 miljoen niet verder te bestemmen en in de algemene reserve te laten.
3. Begrotingswijziging 26029 (verwerking resultaatbestemming in jaarschijf 2026) vast te stellen.

ARGUMENTEN, RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

Argumenten:

1. *Met het vaststellen van de Jaarstukken 2025 waarin het college verantwoording aflegt over het gevoerde beleid en de behaalde resultaten wordt het begrotingsjaar 2025 formeel afgesloten.*
2. *Het resultaat over 2025 is positief en wordt verdeeld volgens de bijgevoegde tabel in het voorstel.*
3. *Het is van belang dat een aantal werkzaamheden doorgang vindt, reden waarom de overheveling van budgetten van 2025 naar 2026 bij resultaatbestemming wordt voorgesteld.*

Risico's/kanttekeningen:

1. *Risicoprofiel*

RAADSVORSTEL

AANLEIDING

Hierbij bieden wij u de Jaarstukken 2025 aan. Bij de jaarstukken treft u het jaarverslag aan met een beleidsmatige verantwoording per programma en de jaarrekening over 2025 ter verantwoording van het gevoerde financiële beleid en de behaalde resultaten.

DOELSTELLING

De gemeenteraad wordt voorgesteld te besluiten tot vaststelling van de Jaarstukken 2025 en de bestemming van het resultaat over 2025. Door het vaststellen van de jaarstukken (bestaande uit het Jaarverslag en de Jaarrekening) wordt het begrotingsjaar 2025 afgesloten. Daarnaast worden nog enkele formele besluiten gevraagd die verband houden met de vaststelling van deze Jaarstukken.

ARGUMENTATIE

1. *Met het vaststellen van de Jaarstukken 2025 waarin het college verantwoording aflegt over het gevoerde beleid en de behaalde resultaten wordt het begrotingsjaar 2025 formeel afgesloten.*

Het begrotingsjaar is gestart met de Programmabegroting 2025-2028, gevolgd door twee tussentijdse afwijkingenrapportages.

De voorliggende Jaarstukken 2025 bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening 2025. In de Jaarstukken 2025 legt het college verantwoording af over het gevoerde beleid en de behaalde resultaten in 2025.

In de jaarstukken 2025 is de rechtmatigheidsverklaring College van Burgemeester en Wethouders opgenomen. Op deze manier kan de controlerend accountant een getrouwheidsoordeel afgeven conform de Gemeentewet. Dit getrouwheidsoordeel ziet ook toe op de rechtmatigheidsverantwoording.

De rechtmatigheidsverantwoording heeft betrekking op drie criteria:

- Begrotingscriterium
- Voorwaardencriterium
- Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

Het college stelt vast dat de omvang van de niet rechtmatig tot stand gekomen baten en lasten alsmede de balansmutaties € 18,7 miljoen bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 8,2 miljoen (2%). Van dit bedrag is € 9,1 miljoen acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken. In de paragraaf Bedrijfsvoering worden de niet acceptabele mutaties verder toegelicht, evenals de getroffen beheersmaatregelen.

2. *Het resultaat over 2025 is positief en wordt verdeeld volgens de bijgevoegde tabel in het voorstel.*

Het financiële resultaat

In de onderstaande tabel is de opbouw van het rekeningresultaat over begrotingsjaar 2025 als volgt samengevat:

(bedragen x € 1.000)

RAADSVORSTEL

Omschrijving	Begroting na wijziging	Jaarrekening	Verschil
Totale baten	423.209	428.296	5.087
Totale lasten	407.982	410.691	-2.709
Saldo baten en lasten	15.227	17.605	2.378
Totale stortingen	70.028	71.217	1.189
Totale onttrekkingen	59.712	61.931	-2.219
Saldo reserves	10.317	9.286	-1.030
Saldo voor overhevelingen en resultaatbestemming	25.543	26.891	1.348
Overhevelingen		-1.349	
Resultaatbestemming		-25.542	
Netto-rekeningresultaat		-	

Minbedragen in de tabel zijn nadelig.

Resultaat begrotingsjaar 2025

De gemeente Westland sluit 2025 af met een positief bruto-rekeningresultaat van € 26,9 miljoen. Het jaarrekeningsaldo is voor een belangrijk deel (€ 13,5 miljoen) ontstaan door bijstellingen van de algemene uitkering op basis van de mei- en septembercirculaire van het Rijk. Het restant van het voordeel is ontstaan door een combinatie van meevallers op verschillende programma's. De afwijking op de reguliere exploitatie kan worden afgezet tegen een totaal te besteden budget van € 468 miljoen (zijnde de totale begrote lasten en totale begrote dotaties uit de exploitatie). Procentueel betreft dit minder dan 1% van het totaal te besteden budget. De totale gerealiseerde lasten, inclusief het resultaat, bedragen € 499 miljoen.

Afwijkingen ten opzichte van de 2e Afwijkingenrapportage

De prognose bij de tweede Afwijkingenrapportage 2025 was € 25,5 miljoen voordelig. Het uiteindelijke resultaat op de reguliere exploitatie is € 26,9 miljoen, wat € 2,9 miljoen hoger is dan het in de tweede Afwijkingenrapportage verwachte saldo. Het verschil is voornamelijk te verklaren door de volgende mutaties na het opstellen van de tweede Afwijkingenrapportage:

- Voor de verhuizing van de WOS is incidenteel € 1.797.000 beschikbaar gesteld in 2025. Een deel van de subsidie wordt echter uitbetaald in 2026. Hierdoor ontstaat een voordeel in 2025 van € 704.000. Voorgesteld wordt om dit budget over te hevelen naar 2026.
- Sterke basis: er is een voordeel van € 289.000 ontstaan doordat er meer uitgaven dan verwacht verantwoord konden worden onder de Brede specifieke uitkering. Hierdoor ontstaat een voordeel binnen de eigen gemeentebegroting.
- In de jaren 2022 tot en met 2024 was er bij ODH na afloop van het jaar een positief rest-saldo van de bijdrage van Westland aan ODH. In 2025 heeft de gemeente dit positieve saldo laten vrijvallen in de gemeentelijke exploitatie. De vrijval van het positieve saldo uit eerdere jaren leidt tot een positief financieel resultaat op de ODH in 2025 van € 0,3 miljoen.
- In verband met de komende overdracht van de zogenoemde APPA-verplichtingen (Algemene Pensioen- en uitkeringswet Politieke Ambtsdragers) voor de zittende en oud-wethouders naar het ABP is in 2025 de voorziening Wethouderspensioenen geactualiseerd. Door de noodzakelijke extra dotatie van € 1,1 miljoen (een nadeel voor de exploitatie) sluit de voorziening aan bij de verwachte afkoopsom/overdrachtswaarde.

RAADSVOORSTEL

- Het nadeel als gevolg van de decembercirculaire 2025 bedraagt ongeveer € 1,0 miljoen. Dit is een kleine € 0,2 miljoen minder dan in de raadsinformatiebrief over de decembercirculaire was gemeld. Het verschil betreft de decentralisatie-uitkering Compensatie medewerkers sociaal ontwikkelbedrijven, die is doorgezet naar het werkontwikkelbedrijf.
- Uit de meest recente actualisatie van de voorziening dubieuze debiteuren blijkt dat deze omhoog moet worden bijgesteld doordat het debiteurensaldo is toegenomen. Hierdoor ontstaat een nadeel van € 657.000.
- Er werd een hogere rentebaat gerealiseerd dan voorzien, onder andere doordat meer rente aan investeringen kon worden toegerekend dan geraamd en doordat het zogenoemde Schatkistbankieren gunstig uitpakte omdat onze gemeente in 2025 langer dan voorzien over tijdelijk overtollige geldmiddelen beschikte. Per saldo leverde dit bijna € 0,8 miljoen aan voordeel op.
- In 2025 is een bedrag van € 2,9 miljoen gestort in de voorziening bovenwettelijk- en spaarverlof op basis van een herziene berekening in het kader van 'basis op orde'. Hiermee sluit de berekening weer volledig aan op de BBV-regelgeving. In het gestorte bedrag van € 2,9 miljoen betreft ongeveer € 1,6 miljoen een correctie voor het jaar 2023 en € 0,6 miljoen een correctie voor het jaar 2024. De storting in 2025 zorgt ervoor dat voldoende middelen beschikbaar zijn wanneer medewerkers hun gespaarde verlof opnemen of laten uitbetalen.
- Op het programma Organisatie en overhead staan hier verschillende, relatief kleine voordelen tegenover tot een totaalbedrag van bijna € 1,2 mln.
- De WBI-subsidie vervalt, waardoor de eerder betaalde cofinanciering aan ONW wordt teruggevorderd. Dit leidt tot een voordeel van € 2,6 miljoen.
- Het Rijk heeft in 2025 een subsidie ingesteld voor de bouw van betaalbare woningen. In 2025 is de bouw gestart van 190 woningen, met name tijdelijke woningen in Flora Campus Westland. Dit resulteert in een voordeel van € 1,3 miljoen.
- Bij het BTW-compensatiefonds blijkt de definitieve afrekening lager uit te vallen dan het eerder ontvangen voorschot. Dit verschil leidt voor de gemeente Westland tot een nadeel van € 1,2 miljoen.
- In 2025 zijn er vorderingen opgenomen voor het verhalen van vennootschapsbelasting via OBWZ en ONW. Omdat deze niet waren begroot, ontstaat hierdoor een totaal voordeel van € 1,5 miljoen.

Daarnaast zijn er verschillende kleinere onder- en overschrijdingen op de verschillende programma's. In de programma's zelf zijn de volledige verklaringen van de verschillen te lezen.

Saldo na resultaatbestemming

In lijn met vorig jaar zijn bij de tweede Afwijkingenrapportage 2025 de meeste voorstellen tot overheveling van budgetten gedaan. De overhevelingsvoorstellen bij de jaarrekening beperken zich tot enkele relatief kleine aanvullingen op de eerder vastgestelde overhevelingen.

De opbouw van het saldo ziet er verder als volgt uit. (Minbedragen in de tabel zijn nadelig.)

Opbouw jaarrekeningresultaat dienstjaar 2025	Mutatie	Saldo
Saldo programmabegroting 2025-2028		1.725
Structurele effecten 2e Afwijkingenrapportage 2024	-1.231	
Structurele effecten Slotwijziging 2024	-359	
Bijstelling investeringen slotwijziging 2024	950	
Lokale heffingen (raad december 2024)	201	

RAADSVOORSTEL

Resultaat 1e Afwijkingenrapportage 2025	4.437	
Saldo 1e Afwijkingenrapportage 2025		5.723
Amendement 1e Afwijkingenrapportage 2025	-50	
Bijstelling MIP (raad juli 2025)	167	
Resultaat 2e Afwijkingenrapportage 2025	19.703	
Saldo 2e Afwijkingenrapportage 2025		25.543
<i>Bijstelling resultaat</i>		
Verhuizing WOS deels uit te betalen in 2026	704	
Meer uitgaven ten laste van SPUK	289	
Positieve saldi ODH afgelopen jaren	288	
Dotatie voorziening wethouderspensioenen	-1.143	
Nadeel decembercirculaire	-955	
Dotatie in voorziening dubieuze debiteuren	-657	
Hogere rentebaat	769	
Storting in de voorziening bovenwettelijk- en spaarverlof	-2.915	
Verschillende voordelen organisatie en overhead	1.271	
Terugvordering cofinanciering WBI Waelpolder	2.649	
Realisatiestimulans	1.330	
Afrekening BTW-compensatiefonds	-1.200	
VPB vorderingen aan deelnemingen	1.497	
Overige, kleinere voordelen	-579	
Saldo jaarrekening		26.891
Saldo jaarrekening voor overhevelingen		26.891
Aanvullende overhevelingen 2025-2026	-1.230	
Overhevelingen decembercirculaire	-119	
Saldo jaarrekening na overhevelingen		25.542
<i>Voorstel resultaatbestemming</i>		
Dotatie van de realisatiestimulans aan de reserve volkshuisvesting	-1.330	
Dotatie aan de reserve afval	-7.000 (5 x € 1,4 miljoen)	
Dotatie aan de algemene reserve	-17.212	
Netto-rekeningresultaat		0

Resultaatbestemming

Het is van belang dat een aantal werkzaamheden in 2026 doorgang vindt, reden waarom de overheveling van budgetten van 2025 naar 2026 bij resultaatbestemming wordt voorgesteld. Dit zijn aanvullingen op de in de tweede afwijkingenrapportage voorgestelde budgetoverhevelingen van € 2.445.000.

Het financiële resultaat over 2025 biedt ruimte voor overheveling van de budgetten.

RAADSVOORSTEL

Nagekomen overhevelingen 2025 > 2026		
Progr.	Omschrijving	Bedrag
4	In 2025 is gebruik gemaakt van de mogelijkheden die het transformatiefonds biedt. Er is echter meer ruimte binnen het fonds dan op dit moment is benut. Aan de raad wordt voorgesteld het voordelig saldo over te hevelen naar 2026.	€ 257.000
4	Westland Agenda III is een subsidie waarvoor diverse projectvoorstellen worden ingediend. De omlooptijd van de procedure en de vele afhankelijkheden binnen dit traject, zorgen ervoor dat de uitgaven doorlopen. Subsidieaanvragen zijn reeds verleend, derhalve zijn de verplichtingen reeds aangegaan, en worden deze betaalbaar gesteld in 2026. Aan de raad wordt voorgesteld het voordelig saldo over te hevelen naar 2026.	€ 269.000
5	Voor de verhuizing van de WOS is incidenteel € 1.797.000 beschikbaar gesteld in 2025. Een deel van de subsidie wordt echter uitbetaald in 2026. Hierdoor ontstaat een voordeel in 2025 van € 704.000. Aan de raad wordt voorgesteld het voordelig saldo over te hevelen naar 2026.	€ 704.000
10	Decembercirculaire: Decentralisatie-uitkering Veilig vergaderen > Om gemeenten en provincies te ondersteunen met het treffen van maatregelen om beter voorbereid te zijn op mogelijke verstoringen van vergaderingen van het volksvertegenwoordigend orgaan, wordt aan 25 gemeenten en 3 provincies vanuit het programma weerbaar bestuur een eenmalige bijdrage verstrekt. Het gaat voor de gemeenten om een totaalbedrag van € 2,4 miljoen. Voor Westland betekent dit een bedrag van € 88.000. Aan de raad wordt voorgesteld om dit bedrag over te hevelen naar 2026.	€ 88.000
10	Decembercirculaire: Decentralisatie-uitkering Aanvullende ondersteuning lokale energiehulp > Gemeenten kunnen de extra middelen aanwenden voor de bestaande lokale aanpak van energie-armoede. Gemeenten ontvangen in 2025 een bijdrage van € 9,8 miljoen. Voor Westland betekent dit een bedrag van € 31.000. Aan de raad wordt voorgesteld om dit bedrag over te hevelen naar 2026.	€ 31.000
	Totaal	€ 1.349.000

Voorstellen resultaatbestemming

Daarnaast is er nog sprake van een aantal gewenste specifieke bestemmingen van het resultaat. Het gaat hierbij om de volgende punten.

Realisatiestimulans woningbouw

Het resultaat in 2025 bevat een bedrag van € 1.330.000 uit de ontvangen rijksbijdrage vanuit de Realisatiestimulans. Van 2025 tot en met 2029 ontvangen gemeenten vanuit deze regeling € 7.000 per betaalbare woning waarvan de bouw is gestart. Deze bijdrage is verstrekt voor de startbouw van 190 woningen, waaronder een groot deel de 151 tijdelijke woningen uit Flora Campus Westland. Via de resultaatbestemming wordt de raad voorgesteld om deze bijdrage toe te voegen aan de reserve volkshuisvesting.

Dotatie aan de reserve afval

RAADSVOORSTEL

De begrote kosten voor het product Afvalinzameling worden in de 1^e Afwijkingenrapportage 2026 structureel met € 1,4 miljoen verhoogd, hetgeen als volgt is te specificeren:

Omschrijving	Toelichting
Kosten voor de inzameling en verwerking van afval (HVC) ad. € 1,2 miljoen	Betreft een bijgestelde prognose van de kosten. Het verhogen van de begrote kosten voor de inzameling en verwerking van afval door HVC betekent overigens niet dat de daadwerkelijke kosten voor de dienstverlening met € 1,2 miljoen stijgen. De basis voor de huidige begrote kosten 2026 betreft de prognose Q2 2025 zoals afgegeven door HVC. Deze prognose is destijds in de 2e afwijkingenrapportage 2025 structureel verwerkt. Zoals ook toegelicht in de jaarstukken 2025 is achteraf gebleken dat de prognose Q2 2025 te positief was, hetgeen in de jaarstukken 2025 heeft geleid tot een kostenoverschrijding van € 0,3 miljoen. Dit effect werkt door voor de jaren 2026 en verder. Om te voorkomen dat in 2026 wederom wordt uitgegaan van een te positieve prognose, waar later mogelijk op terug gekomen dient te worden, worden de begrote kosten gelijk gehouden met de primaire prognose 2026 zoals afgegeven door HVC. Als gevolg hiervan dienen de begrote kosten met € 0,2 miljoen verhoogd te worden. Het financiële effect als gevolg van de stijging van het aantal woonaansluitingen, prijsindexatie en de CO2 heffing bedraagt € 0,7 miljoen.
Administratieve correctie ad. € 0,1 miljoen	Betreft een administratieve correctie van structureel te laag begrote kosten voor de bemensing van de milieustraten.
Overige kosten ad. € 0,1 miljoen.	Dit betreffen overige kosten die verband houden met vervanging van voorzieningen, afsluiten van elektrapunten vanwege de buiten gebruikstelling van perscontainers en het vervangen van ondergrondse betonputten ad. € 0,1 miljoen.
Totaal € 1,4 miljoen	

De door ons college beoogde vervolgacties (in het kader van kostenbeheersing) met enkele scenario's (voor het nieuwe college) zijn nog niet beschikbaar. Wij stellen daarom voor de reserve afval aan te vullen vanuit het rekeningresultaat 2025 voor een bedrag van 5 x € 1,4 mln. (zijnde € 7,0 mln.).

Dotatie aan de algemene reserve

Na aftrek van de voorgestelde overhevelingen (€ 1,349 miljoen) en vorengenoemde bestemmingen (€ 1,330 miljoen + € 7,0 miljoen) resteert een bedrag van € 17,212 miljoen. Voorgesteld

RAADSVOORSTEL

wordt dit te doteren aan de algemene reserve, waarmee de financiële positie van de gemeente verder wordt versterkt.

3. Het is van belang dat een aantal werkzaamheden doorgang vindt, reden waarom de overheveling van budgetten van 2025 naar 2026 bij resultaatbestemming wordt voorgesteld.

In de tabel onder Argument 2 treft u ons voorstel aan voor de resultaatbestemming. Dit betreft een aanvullende overheveling van budgetten met daarnaast een aantal concrete doelen. Met het vaststellen van begrotingswijziging 26029 worden de budgettaire gevolgen van dit voorstel verwerkt in begrotingsjaar 2026.

RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

1. Risicoprofiel

Voor de jaarrekening 2025 is het risicoprofiel opgesteld. Er wordt onderscheid gemaakt tussen risico's van gebiedsontwikkelingen en overige risico's:

- Beschikbare weerstandscapaciteit overige risico's: € 192,9 miljoen
- Benodigde weerstandscapaciteit overige risico's: € 13,761 miljoen
- Weerstandsratio overige risico's: 14,01 — hetgeen als uitstekend wordt gekwalificeerd (norm: $\geq 2,0$)
- Beschikbare weerstandscapaciteit gebiedsontwikkelingen: € 18,019 miljoen (Bestemmingsreserve Gebiedsontwikkeling)
- Benodigde weerstandscapaciteit gebiedsontwikkelingen: € 15,337 miljoen
- Weerstandsratio gebiedsontwikkelingen: 1,17 — hetgeen als voldoende wordt gekwalificeerd (norm: $\geq 1,0$)

FINANCIËN

Het bruto jaarrekeningresultaat 2025 bedraagt € 26,9 miljoen.

Het voorstel is om een deel van het bruto-jaarrekeningsaldo te storten in diverse reserves en een deel te gebruiken voor activiteiten die doorschuiven van 2025 naar 2026 of latere jaren.

Schuldprofiel 2025

In de begroting van 2025 gingen we uit van een netto schuldquote van 124,5%. De werkelijke netto schuld was € 111 miljoen lager dan oorspronkelijk begroot. Ook de baten zijn uiteindelijk € 48 miljoen hoger uitgevallen dan initieel begroot. Hierdoor is de uiteindelijke schuldquote uitgekomen op 84,7% en is daarmee lager uitgevallen dan oorspronkelijk begroot.

De eigen vermogenspositie, uitgedrukt in de solvabiliteitsratio, was in 2025 beter dan we in de begroting hadden verwacht. Het eigen vermogen was eind 2025 ongeveer € 57 miljoen hoger dan begroot, wat de solvabiliteit verbeterde. Het balanstotaal kwam juist € 57 miljoen lager uit dan begroot, wat ook zorgt voor een hogere solvabiliteitsratio. In het Gemeenschappelijk Toezichtskader geldt een minimale solvabiliteitsratio van 20% als signaleringswaarde. Dit is nadrukkelijk geen norm. Eind 2025 bedroeg onze solvabiliteit met 39,2% en lag daarmee boven deze norm. De uitkomsten over 2025 voor de netto schuldquote en de solvabiliteitsratio laten zien dat er ten opzichte van de begroting meer financiële ruimte is ontstaan om het vreemd vermogen voor toekomstige investeringen te laten toenemen.

RAADSVOORSTEL

Begrotingswijziging

Begrotingswijziging		26029	
Mutatie programma's:	dienstjaar 2026		
	Lasten	Baten	
01 Ruimtelijke ordening			
02 Volkshuisvesting			
03 Gebiedsontwikkeling			
04 Mobiliteit en economie	526.000		
05 Zorg, welzijn en cultuur	704.000		
06 Openbare orde en veiligheid			
07 Sport, onderwijs en recreatie			
08 Openbare ruimte			
09 Politiek en bestuur	88.000		
10 Financiën en alg. dekkingsmidde- len	31.000		
11 Organisatie en overhead			
Totaal programma's	1.349.000		
Mutaties reserves:			
12 Reserves	9.679.000	11.028.000	
Totaal	11.028.000	11.028.000	

COMMUNICATIEPARAGRAAF

Tegelijk met de publicatie van de jaarstukken is een persbericht verspreid. Ook is een RIEO (Rekening In Een Oogopslag) op de gemeentelijke website geplaatst.

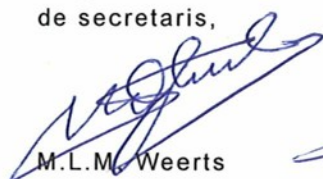
EXTERN OVERLEG

Voor de totstandkoming van de jaarstukken 2025 zijn meerdere overleggen binnen de gemeentelijke organisatie gevoerd. Daarna heeft de bestuurlijke afstemming plaatsgevonden.

VERVOLGTRAJECT

De Jaarstukken 2025 worden na vaststelling door de gemeenteraad voor 15 juli 2026 aangeboden aan Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland en het CBS.

Burgemeester en wethouders van Westland,
de secretaris, de burgemeester,

M.L.M. Weerts

B.R. Arends